

Let op
LOOD!

provincie **HOLLAND**
ZUID

Let op lood!

De bodem in Zuid-Holland is een stuk schoner dan vroeger. Toch is de grond nog niet overal schoon. Door huishoudelijk en industrieel gebruik in het verleden komt lood op verschillende plekken voor in de bodem. Kinderen van nul tot zes jaar lopen hierbij het meeste risico. In deze folder leest u meer over de aanpak van loodverontreiniging en vindt u adviezen om risico's te minimaliseren.

Lood en gezondheid

Lood kan een risico vormen als je het inslikt. Vooral jonge kinderen tot en met 6 jaar zijn gevoelig voor lood. Dat komt doordat lood effect heeft op de hersenen en de hersenen bij jonge kinderen nog in ontwikkeling zijn.

Er zijn al diverse maatregelen genomen om de hoeveelheid lood in het milieu te verminderen. Toch komt lood nog voor in de bodem en is het mogelijk om direct met lood in de bodem in contact te komen. Daarom informeren de provincie, gemeenten, omgevingsdiensten en GGD'en over de maatregelen waarmee loodname kan worden beperkt. Hoe minder lood kinderen binnenkrijgen, hoe beter.

Hoe kun je lood binnenkrijgen?

Vooral jonge kinderen tot zes jaar kunnen lood uit de bodem binnenkrijgen. Dat komt doordat zij bij het buitenspelen vieze vingers in hun mond steken. De gronddeeltjes die zo in hun mond terechtkomen, kunnen ze doorslikken. Lood kan ook worden opgenomen in het lichaam door groenten die op vervuilde grond worden geteeld. Als iemand groenten uit eigen tuin eet, kan dat een bijdrage leveren aan de hoeveelheid lood in het lichaam. Als een woning nog loden waterleidingen bevat, krijgen bewoners via het drinkwater ook lood binnen.

Hoe komt lood in de bodem?

Door de eeuwen heen is er in heel Nederland veel lood gebruikt in huishoudens en in industrieën. Bijvoorbeeld in verf, maar ook in waterleidingen. Ook in het landelijk gebied is bij ophogingen gebruik gemaakt van grond en slib waar lood in zat. In Nederland is hierdoor in veel gebieden lood in verschillende concentraties aanwezig in de bodem. Om inname te voorkomen zijn er in het verleden diverse maatregelen genomen om de hoeveelheid lood in het milieu te verminderen. Er zijn echter nog steeds veel plaatsen in Zuid-Holland waarvan bekend is dat er verhoogde loodgehalten in de bodem voorkomen. Het betreft

vaak grote oppervlakten waarbij er geen duidelijke grens is tussen schone en verontreinigde grond. Daarom weten we niet altijd precies waar het lood in de bodem zit. Hoge concentraties lood in de bodem hoeven op zich geen probleem te zijn, als men het maar niet binnenkrijgt. Zorg dat u weet waar lood mogelijk voorkomt en hoe u ervoor zorgt dat u en uw kinderen geen lood binnenkrijgen.

Wat kan ik doen?

- Laat uw kinderen hun handen wassen na het buitenspelen.
- Laat kinderen niet op onbedekte verontreinigde bodem ("kale bodem") spelen. Bedek de bodem met gras, struiken of vaste planten. Een kunstgrasmat of bestrating, bij voorkeur waterdoorlatend, zorgt ook voor een goede bedekking.
- Kies voor een zandbak met schoon wit zand.
- Kweek groente en fruit in plantenbakken met schone grond (potgrond of tuinaarde).
- Was zelf uw handen na het tuinieren in eigen tuin en voor het eten.
- Was zelfgekweekte groenten en fruit grondig.
- Ga de inloop van grond in huis tegen door schoenen uit te doen bij het naar binnen lopen.
- Stofzuig of dweil regelmatig uw huis.
- Vervang loden waterleidingen.

Wat doet de provincie?

Provincie Zuid-Holland werkt samen met gemeenten, omgevingsdiensten en de GGD. Ze informeren inwoners over de risico's van lood en geven advies. Ook wordt onderzocht waar lood in de bodem zit.

De afgelopen jaren heeft de provincie met omgevingsdiensten en gemeenten de kinderspeelplaatsen onderzocht en waar nodig maatregelen getroffen. Nu zijn de volkstuincomplexen aan de beurt. Ook deze worden onderzocht op risico van blootstelling aan lood.

Waar kan ik terecht voor meer informatie?

- **Vragen over lood in bodem:** U kunt contact opnemen met de omgevingsdienst die met uw gemeente samenwerkt.
- **Vragen over lood en gezondheid:** GGD, afdeling Milieu en Gezondheid of Medische Milieukunde. U vindt de contactgegevens van uw GGD op www.ggd.nl

provincie **HOLLAND**
ZUID

